

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. H. V.**, zastoupeného Mgr. Zdeňkem Ptáčkem, advokátem se sídlem Cheb 2, Ovocná 3, proti žalovanému: **Celní ředitelství Plzeň**, se sídlem Plzeň, ul. Ant. Uxy 11, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2006, č. j. 57 Ca 2/2005 - 39,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

II. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2004, č. j. 11074-03/04-1601-25. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Celního úřadu Cheb ze dne 16. 7. 2004, č. j. TR 03/04/401, kterým byla stěžovateli uložena pokuta ve výši 20 000 Kč a bylo rozhodnuto o propadnutí zajištěných lihovin a tabákových výrobků podle § 135 odst. 3 a 5 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, za spáchání jiného správního deliktu podle § 135 odst. 4 tohoto zákona, kterého se dopustil tím, že dne 14. 1. 2004 na tržišti „L. D.“ v Obci A. porušil zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků stanovený v § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel nabízel prodej lihovin a tabákových výrobků v tržnici, kde je to bezvýjimečně zakázáno. Za nerozhodné považoval, že tak stěžovatel činil v provozovně, která byla stavebním úřadem k prodeji zboží a poskytování služeb určena.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Konkrétně uvádí, že jedinou spornou otázkou v dané věci je, zda prodával lihoviny a tabákové výrobky na místě, kde to zákon neumožňuje. Podle kolaudačního rozhodnutí č. j. Výst 560/97/G je stěžovatelovo prodejní místo situováno v obchodním centru, a nikoli na tržišti. Rovněž podle sdělení Městského úřadu v Aši, stavebního úřadu, se jedná o stavby prodejen pro prodej spotřebního zboží a prodej alkoholu a cigaret není podle stavebního zákona vyloučen. Celní úřad i žalovaný tak nesprávně zjistili skutkový stav věci a § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních vyložili nepřipustným extenzivním způsobem. Obchodní centrum L.D., kde má stěžovatel prodejnu, není tržištěm, neboť neumožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a tyto vybavovat [§ 132 písm. d) a e) zákona o spotřebních daních]. Jednotlivé prodejny totiž jsou zkolaudovány jako takové a ke změnám v užívání by byla potřeba rozhodnutí stavebního úřadu. Správní orgán pak své rozhodnutí opíral jen o vizuální posouzení, geometrický plán (vyhotovený téměř před 9 lety) a kolaudační rozhodnutí na část stavby (vyhotovené před téměř 7 lety), tj. o dokumenty vytvořené před účinností zákona o spotřebních daních. Stěžovatel rovněž podotýká, že krajský soud neměl dost důvodů pro napadené rozhodnutí. Ke kasační stížnosti přiložil též fotokopii sdělení Městského úřadu v Aši, stavebního úřadu ze dne 2. 9. 2004, adresovaného společnosti L.d., s. r. o.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. („vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost“), domnívá se totiž, že žalovaný nesprávně posoudil charakter objektu, v němž stěžovatel realizoval prodej. Pokud jde o námitku, že krajský soud neměl dost důvodů pro napadené rozhodnutí, tak ta by mohla být podřaditelná pod důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. („nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé“). V dané věci je však tato námitka příliš obecná, neboť stěžovatel neuvádí, v čem nedostatek důvodů rozhodnutí spatřuje, a nelze se jí tedy zabývat.

Ze spisu k tomu vyplynulo, že dne 14. 1. 2004 byla provedena Celním úřadem Cheb kontrolní akce stánkového prodeje v lokalitě „vietnamského tržiště L.D.“. Při této akci bylo shledáno, že stěžovatel v prodejním stánku č. 23A nabízí k prodeji tabákové výrobky a lihoviny. Ve svém vyjádření v protokolu stěžovatel uvedl, že mu vedoucí obchodního centra L.D. oznámila, že v prodejním stánku může prodávat cigarety i alkohol, jakož i jiné zboží, které je zakázáno na tržišti prodávat, neboť „obchodní centrum L.D.“ je zkolaudováno jako stavba. Součástí spisu je také kolaudační rozhodnutí na část stavby ze dne 12. 3. 2001, č. j. Výst/55/01/G, jímž bylo povoleno užívání části stavby „prodejny na stav. p.č. 4707, 4708, 4709 a 4706 k.ú. A., S.u.“ k prodeji spotřebního zboží, elektroniky a balených potravin,

a kolaudační rozhodnutí č. j. Výst/560/97/G, které nabylo právní moci 14. 6. 1997, jimž bylo povoleno užívání stavby „Obchodní centrum na poz. p.č. 439/1 v k.ú. A., S. u.“ k účelu prodeje. Celní úřad rozhodnutím ze dne 14. 1. 2004 rozhodl o zajištění stěžovatelových tabákových výrobků a lihovin a rozhodnutím ze dne 16. 7. 2004, uložil stěžovateli pokutu ve výši 20 000 Kč a rozhodl o propadnutí zajištěného zboží podle § 135 odst. 3 a 5 zákona o spotřebních daních, a to za spáchání jiného správního deliktu podle § 135 odst. 4 tohoto zákona, kterého se stěžovatel dopustil tím, že dne 14. 1. 2004 na tržišti „L. D.“ v obci A. porušil zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků stanovený v § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních. Proti tomu podal stěžovatel odvolání. Součástí spisu je také protokol o ohledání prodejního stánku č. 23A na tržišti „L.D.“ ze dne 13. 10. 2004 spolu s fotodokumentací, přičemž podle tohoto protokolu předmětný prodejní prostor naplňuje znaky pojmu tržiště podle § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních. Rozhodnutím ze dne 10. 11. 2004 žalovaný stěžovatelovo odvolání zamítl, neboť shledal, že Obchodní centrum L.D., kde stěžovatel realizoval prodej tabákových výrobků a lihovin, je tržištěm ve smyslu zákona o spotřebních daních. V žalobě proti tomuto rozhodnutí pak stěžovatel namítal, že výrobky nabízel v provozovně k tomu určené podle kolaudačního rozhodnutí a tedy v souladu s § 133 zákona o spotřebních daních. Dále poukázal na to, že celní úřad považoval místo, kde se stěžovatelova provozovna nachází, za tržiště na základě vizuálního posouzení, aniž vzal v úvahu kolaudační rozhodnutí.

Je tak třeba posoudit, zda stěžovatel nabízel k prodeji tabákové výrobky a lihoviny v místě, kde to zákon zapovídá, či nikoli. V dané věci není sporu, že stěžovatel realizoval prodej v „Obchodním centru L. D.“.

Podle § 133 odst. 1 zákona o spotřebních daních, v rozhodném znění, je na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu (stavební zákon) prodej tabákových výrobků a lihovin zakázán. Z tohoto ustanovení je dostatečně patrné, že jeho smyslem je zamezit prodej zmíněného zboží ve všech uvedených prostorách (tj. jak na tržištích a tržnicích, tak v provozovnách, které k tomu nebyly zkolaudovány), a to v zásadě bez ohledu na způsob tohoto prodeje. Nejvyšší správní soud již ve svém rozhodnutí ze dne 23. 11. 2006, č. j. 5 Afs 89/2005 - 54, www.nssoud.cz, poukázal na to, „že pojem tržiště nevyžaduje dalšího zkoumání povahy prodejny. Povaha prostoru, v níž se byt' kamenný obchod nalézá, přírkne rovněž povahu prodejny“. Z hlediska zákona o spotřebních daních tak není rozhodné, zda je určitý prostor, který se nachází na tržišti, k prodeji zboží zkolaudován či nikoli.

Citované zákonné ustanovení je totiž nutno vidět v jeho vazbě na ustanovení § 132 písm. a) stejného zákona, podle něhož je „stánkem prostor ohraničený pevnou nebo přenosnou konstrukcí, zvláště která není spojena se zemí pevným základem, kde prodávající vystavuje, nabízí nebo prodává zboží.“ Podle písm. d) stejného zákonného ustanovení je „tržištěm volně přístupný prostor, kde dochází k prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb“ a podle písm. e) je „tržnicí vymezený uzavíratelný zastřešený nebo nezastřešený přístupný prostor, kde dochází k prodeji zboží nebo poskytování služeb na místech pronajatých k tomuto účelu, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky nebo jednoduchými objekty, popřípadě pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb.“

Jinou otázkou je však smysluplnost a účelnost této zákonné úpravy. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že z průběhu legislativního procesu plyne, že v původním vládním návrhu zákona o spotřebních daních (Poslanecká sněmovna PČR, tisk 317, 4. volební období, 2003, in: www.psp.cz) citovaná normativní regulace obsažena nebyla a že byla schválena až jako poslanecký pozměňovací návrh [viz usnesení rozpočtového výboru č. 215 ze dne 16. července 2003 (tisk 317/1)]. Z toho je tedy patrné, že v tomto případě není možno dovodit vůli a záměr navrhovatele předmětného zákona, což by mělo nesporný význam při využití metod historické a autentické metody výkladu. V daném případě ostatně ani samotný soud nedokáže zformulovat dostatečně silné důvody, svědčící proti zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků způsobem stanoveným v předmětném zákonném ustanovení, provedený navíc v zákoně o spotřebních daních a nikoliv např. v zákoně spadajícím předmětem svojí regulace do oblasti hygieny či ochrany mladistvých. Toto nepochopení postupu zákonodárce však samo o sobě ještě nepředstavuje důvod k postupu podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, tzn. k předložení návrhu na zrušení zákona Ústavnímu soudu, jelikož jako postačující důvod nemůže být shledána toliko pochybnost o vhodnosti a racionalitě aplikované zákonné úpravy, nýbrž je nutno dospět k přesvědčení o její protiústavnosti. K tomuto přesvědčení však soud nedospívá, jelikož respektuje právo státu formou zákonů stanovit i určitá omezení pro prodej některých druhů zboží, samozřejmě s výhradou, že toto omezení není v konkrétním případě např. účelově namířeno jen proti určité skupině obyvatel, což se v projednávané věci zjevně nestalo. Shodný závěr zaujal zdejší soud již ve svém rozhodnutí ze dne 27. 9. 2006, č. j. 2 Afs 118/2005 - 61, www.nssoud.cz.

Stěžovatel má také za to, že „Obchodní centrum L. D.“ není tržištěm, neboť neumožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a tyto vybavovat. Ani tuto námitku však zdejší soud nehledal důvodnou.

Co rozumí zákon o spotřebních daních tržištěm je upraveno v § 132 písm. d) tohoto zákona („volně přístupný prostor, kde dochází k prodeji zboží nebo poskytování služeb, přičemž tento prostor umožňuje sestavit určitý počet prodejních míst a může být nebo je vybaven stánky, pulty, stolky nebo obdobnými zařízeními, která jsou určena pro prodej zboží nebo poskytování služeb“). Ze správního spisu je pak zřejmé (zejména z protokolu o ohledání ze dne 13. 10. 2004, přiložené fotodokumentace, geometrického plánu a kolaudačních rozhodnutí), že předmětné obchodní centrum má povahu volně přístupného prostoru, kde dochází k nabídce a prodeji zboží, a tento prostor je sestaven z určitého počtu prodejních míst (prodejen). Kolaudační rozhodnutí č. j. Výst/560/97/G hovoří o 30 prodejních „dvojstáncích“ a kolaudační rozhodnutí č. j. Výst/55/01/G o 4 blocích prodejen z prefabrikovaných dílců; jeden dílec o výměře 3 x 3 m odpovídá jednomu prodejnímu místu a těchto prodejních míst je zde 56. Tento prostor tak zcela naplňuje pojem tržiště ve smyslu § 132 písm. d) zákona o spotřebních daních. Nedůvodná je stěžovatelova námitka, že není splněna podmínka, sestavení určitého počtu prodejních míst, neboť jednotlivé prodejny jsou zkolaudovány jako takové. Uvedené ustanovení totiž hovoří o tom, že prostor tržiště musí umožňovat sestavení určitých prodejních míst (tak tomu také v daném případě je), naopak nestanoví nic o tom, že je třeba, aby tato místa mohla být snadno měnitelná. Ostatně i § 132 písm. a) zákona o spotřebních daních považuje za stánek také prostor ohraničený pevnou konstrukcí, která je spojena se zemí pevným základem. Je tedy možné považovat za tržiště i prostor složený z prodejních stánků (prodejních míst), které jsou pevně spojeny se zemí, tak, jako tomu bylo v daném případě. Na uvedené nemá také žádný vliv, že je tento prostor nazván obchodním centrem. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění důvodů kasační stížnosti uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Pokud jde o stěžovatelem předložené sdělení Městského úřadu v Aši, stavebního úřadu ze dne 2. 9. 2004 tak v něm se stavební úřad toliko vyslovil k tomu, že podle zákona č. 50/1976 Sb. (stavební zákon) není prodej „alkoholu a cigaret“ ve zkolaudovaných objektech vyloučen. Zároveň však poznamenal, že při prodeji zboží musí být dodržovány i podmínky vyplývající z ostatních zákonů. K tomu je nutné uvést, že kolaudační rozhodnutí hodnotí zejména soulad provedení stavby s příslušnou dokumentací a tzv. veřejné zájmy (srov. § 81 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb.). Tyto zájmy jsou však již z povahy kolaudačního řízení spjaty se samotným užíváním stavby jako takové. Na druhou stranu zákon o spotřebních daních zakazuje prodej určitého zboží (tabákových výrobků, lihovin) na určitých místech, a to nikoli proto, že by prodej tohoto zboží byl z hlediska stavebního určení zkolaudované provozovny v rozporu se stavebním právem (takové hledisko tento zákon nijak neuvádí ani nehodnotí), ale z hledisek jiných, např. možnosti státu vybrat spotřební daň ve správné výši. Toto sdělení stavebního úřadu je tak v dané věci nerozhodné.

Námítku, že správní orgán své rozhodnutí opíral o dokumenty (geometrický plán a kolaudační rozhodnutí) vytvořené před účinností zákona o spotřebních daních, shledal Nejvyšší správní soud nepřipustnou (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ačkoli tak učinit mohl.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal naplněným žádný z tvrzených důvodů kasační stížnosti, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1, 2 (§ 120) s. ř. s., když stěžovatel ve věci úspěšný nebyl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu